

GIMNAZIJA SESVETE

Raspisujemo literarni natječaj za učenike: *Haiku krugovi koji se šire*, uz Međunarodni dan pismenosti - 8. rujna, a u čast OLIMPIJSKIH IGARA u TOKIJU (2020.), koje su održane od kolovoza do rujna 2021. godine.

S obzirom na sve okolnosti i odgodu održavanja Olimpijskih igara u ljeto 2020. g., Olimpijske igre ipak su održane ove godine (2021.). U čast Olimpijskih igara i poruke koju nose sportašima i čitavom svijetu, posvećujemo i naš školski literarni – pjesnički natječaj pod nazivom: ***Haiku – krugovi koji se šire***.

Jedan učenik može prijaviti najviše 3 haiku pjesme (podaci trebaju biti pisani u Times New Roman formatu, veličina slova 12 s proredom 1,5). Potrebno je navesti ime, prezime i razred. Prijave se šalju na e-mail adresu voditeljice aktiva profesora hrvatskoga jezika Željka Župan Vuksan: godina.citanja.gs@gmail.com

Rok za slanje prijava je početak listopada 2021., kako bismo mogli odabrati najbolje radove i nagraditi učenike na početku Mjeseca hrvatske knjige (15. 10. 2021.)

Važne odrednice za pisanje kvalitetne haiku poezije

Evo nekoliko osobina koje se smatraju ključnima za haiku:

1. Sadašnji trenutak u svijetu (neposrednost osjećaja)
2. Jednostavne, nekomplikirane slike
3. Uobičajeno korištenje jezika
4. Pronalaženje izvanrednoga u "običnim" stvarima
5. Objektivno izražavanje "haiku trenutka"
6. Ljudska je prisutnost u redu ako se prikazuje kao skladan dio prirode (ljudska bi se priroda trebala stopiti s ostatkom prirode, a ne dominirati u prvome planu)
7. Humor je u redu, ništa pretjerano cinično, komično ili raskalašeno.
8. Osjećaj za melodičnost jezika (učinkovita uporaba ritma i poezije)

Dostavljene pjesme moraju biti izvorno djelo učenika - pjesnika koji se prijavljuje i ne smiju biti objavljene u bilo kojoj publikaciji ili haiku natječaju. Plagiranje nećemo tolerirati, samo autorske radove učenika. Po izboru komisijskoga tima sastavljenog od profesora hrvatskoga jezika i školske knjižničarke Gimnazije Sesvete, a u skladu s navedenim smjernicama, izabrat će se 3 najbolja haiku rada i nagraditi prigodnim poklonima.

Japanski haiku svojim kratkim opsegom i sredstvima kojima se služi – nema i ne smije biti suvišnih slogova, niti ičega što je neophodno, haiku je „umjetnost oduzimanja“, oduzimanja i izostavljanja svakog ukrasa, svega bez čega on može i mora biti. U tom je smislu haiku najčistiji i najstroži oblik poezije. O haiku pjesmi se ne raspravlja niti analizira. Onaj tko ima oči da vidi i uši da čuje, haiku je nešto što se neposredno zna, kao što se zna da pada kiša ili da grije sunce. (Vladimir Devide: Japan poezija i zbilja, str. 86) Haiku je pjesma od tri stiha, najčešće 17 slogova (sastavljena po formi 5+7+5 slogova), iznimno i rijetko do 20 slogova.

„Često nas zavarava jednostavnost haiku pjesništva, haiku je čitav jedan svijet, istočni svijet religioznoga i pjesničkoga doživljaja. Haiku je posljednji cvijet čitave istočne kulture, on je također i jedan put života.“ (V. Devide: Antologija hrvatskoga pjesništva, str. 31) Najveći haiku pjesnik Japana je Matsuo Basho i jedan od najvećih pjesnika svih vremena. Evo jedne njegove haiku pjesme:

Ničega u njoj

Koliba u proljeće –

U njoj je sve!

Kasnije su se isticali pjesnici Buson, Issa i Shiki. Haiku je i nakon pet stoljeća od pojave u književnosti još uvijek vrlo popularan, ne samo u Japanu, nego i diljem svijeta pjesnici pišu i pokušavaju ostvariti haiku formu u poeziji. Japanski haiku ostaje među najdragocjenijim darovima koje je Istok poklonio Zapadu kao uzvrat za sve ono što je sam primio od Zapada.

Hrvatski pjesnici koji pišu haiku: Tonči Petrasov Marović, Dubravko Ivančan, a prihvaćanje haiku u nas korisno je vrijedno osvježenje u pjesničkom stvaralaštvu, kao što je to nekada učinio sonet ili slobodni stih. Pisati haiku nije „štancanje zagonetnih trostih“.

Zato učenici, odvažite se i napišite svoje haiku stihove!

Željka Župan Vuksa, voditeljica stručnog aktiva hrvatskoga jezika, profesorice hrvatskoga jezika i Ruža Jozić, knjižničarka Gimnazije Sesvete